

Nr. 120 din 15 mai 2023

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**
secretariat@midr.gov.md
andrei.slanina@midr.gov.md

Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

*la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative
(Codul Transporturilor Rutiere, Codul Contravențional)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat la solicitarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a Republicii Moldova din 03 mai 2023, privind examinarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Codul Transporturilor Rutiere, Codul Contravențional), [în continuare – proiectul de lege].

CALM a analizat prevederile proiectului hotărârii prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului și a mediului de afaceri.

2. Legislația aplicabilă

- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014;
- Codul Contravențional nr. 218/2008;
- Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;
- Legea nr. 1553/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători;
- Hotărârea de Guvern nr. 127/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a registrelor de stat formate de Sistemul informațional „e-Autorizație transport”;
- Hotărârea Guvernului nr. 257 din 28.04.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea și utilizarea autorizațiilor de transporturi rutiere;
- Hotărârea Guvernului nr. 854/2006 pentru aprobarea Regulamentului transporturilor auto de călători și bagaje.

3. Constatări principale:

Proiectul de lege urmărește să soluționeze problemele existente în domeniul transporturilor rutiere, inclusiv discrepanța între competențele autorităților implicate în procesul de gestionare a transportului rutier de persoane prin servicii regulate, condițiile excesive la eliberarea actelor permissive sau efectuarea operațiunilor de transport rutier în trafic

național, reglementarea defectuoasă a transportului rutier de persoane prin servicii regulate, delimitarea clară a competențelor Comisiei CEMT, transporturile ilicite ș.a.

În adresa CALM au intrat mai multe propuneri din partea membrilor - autorităților publice locale, pe care solicităm să fie luate în considerație, astfel, încât să se regăsească în proiectul de lege, inclusiv:

- privind acordarea dreptului autorității publice locale de a decide instituirea unor rute la cererea cetățenilor și/sau a prestatorilor de servicii, în baza consultărilor prealabile cu autoritatea centrală de specialitate;

- acordarea dreptului autorității publice locale de a decide măsuri de sprijin, inclusiv material, prin acordarea de subvenții prestatorilor de servicii, în scopul asigurării cetățenilor cu servicii de transport;

- acordarea dreptului autorității publice locale de acces la sistemul informațional (informația) privind autorizările emise de către Agenție, categoria de confort a unităților de transport antrenate în deservirea rutelor regulate locale, numărul de curse efectuate, numărul de pasageri, problemele apărute cu operatorii de transport sau pasagerii, alte date relevante);

- introducerea notificării (înștiințării) autorității publice locale - în cazul gestiunii delegate sau mixte, despre modificările operate și înlocuirea unităților de transport (pe rute), inclusiv parametrii de confort, condițiile de siguranță;

- precizarea competențelor agenților constatați în transporturi (specialist APL sau polițist de sector sau ...), modul în care se poate facilita depistarea încălcărilor în transport, temeuri exhaustive de sesizare a Agenției pentru retragererea autorizației;

- precizări (justificări) necesare pentru fiecare caz de modificare a programelor de transport (art.37);

- precizarea cerințelor tehnice pe care trebuie să le întrunească vehiculele operatorilor de transport rutier;

- acordarea asistenței pentru crearea serviciilor municipale de transport local, prin anularea gestiunii delegate/mixte, fără compensarea prejudiciului cauzat operatorilor;

- acordarea dreptului autorității publice locale de a controla/monitoriza și soma transportatorii să înlăture încălcările și precizarea consecințelor nerespectării cerințelor;

- acordarea dreptului autorității publice locale de a institui direct rute temporare de alternativă, în caz de greve, sau alte situații de conflict cu transportatorii (cu informarea Agenției, fără aprobare) și/sau de contractare a altor operatori de transport pe perioada situației excepționale;

- acordarea dreptului autorității publice locale de a propune instituirea unor rute regulate, prin cooperarea între două sau mai multe unități administrativ-teritoriale de nivelul I.

4. Propuneri asupra proiectului.

Propunem atenției următoarele observații și modificări ale proiectului de lege:

4.1. La pct. 8 din Art. I la proiectul de lege se prevede (la articolul 11 aliniatul (9), că sintagma ”*în Monitorul Oficial al Republicii Moldova*” se substituie cu sintagma ”*pe pagina oficială web a Agenției*”, însă în textul Codului transporturilor rutiere, accesat pe pagina legis.md nu există alin. (9) la art. 11 și nici o asemenea sintagmă nu există în art. 11.

4.2. În Art. I (articolul 12 aliniatul (3), textul „*cooperează cu consiliile locale și municipale*” se substituie cu textul „*coordonează cu autoritățile administrației publice locale și municipale, după caz,*”. Se propune excluderea cuvintelor „și municipale”, pe motiv că în această normă și consiliile municipale acționează în regim de consilii locale (de nivelul I).

4.3. În pct. 35 fin Art. I (articolul 35 aliniatul (3), sintagmele ”președinții de raion”, ”primarii localităților” și ”primarii municipiilor”, se substituie cu sintagmele ”consiliile raionale”, ”consiliile locale” și respectiv ”consiliile municipale”. Se propune să fie modificat acest punct din proiectul de lege, astfel încât să fie lăsată în continuare competența respectivă la autoritățile publice locale și raionale executive, și completarea cu condiția, ca înainte de a lua decizia, acestea să se consulte în prealabil cu consilierii consiliilor respective, și după caz, cu locuitorii unității administrativ-teritoriale.

4.4. La pct. 36 Art. I din proiectul de lege (articolul 35 aliniatul (4), urmează a fi corectată forma gramaticală a cuvântului „Agenție” cu forma corectă „Agenției”.

4.5. La pct. 42 Art. I (*art. 36 se completează cu următoarele aliniat: (5) Programul de transport municipal/ local va fi elaborat de către consiliul municipal/local cu consultarea operatorilor de transport care deserveșc serviciile regulate municipale/locale, după organizarea unor consultări publice cu locuitorii municipiului/localității. Programul de transport municipal/local pentru următoarea perioadă va fi elaborat și aprobat cu cel puțin 12 luni până la expirarea programului de transport actual. Programul de transport municipal/local pentru perioada următoare va prevedea curse care să asigure legătura localităților din componența primăriei cu localitatea cu statut de primărie. Punctele inițiale/de tranzit și terminus ale rutelor municipale/locale vor fi doar stațiile publice de pe teritoriul localității*) se propune, în mod similar cu pct. 4.3 din aviz, să fie modificat, astfel încât să fie atribuită competența respectivă către autoritățile publice locale și raionale executive, și completarea cu condiția, ca înainte de a lua decizia, să se consulte în prealabil cu consilierii consiliilor respective, și după caz, cu locuitorii unității administrativ-teritoriale. Există temeri că se vor tergiversa luarea unor astfel de decizii în consilii și vor fi afectate, în mod sporit de factori politici și de grupuri de interese, iar în consecință vor avea de suferit locuitorii/pasagerii. Autoritățile publice executive sunt mai operative și abordează aspectele mai tehnic și mai responsabil (responsabilitatea consilierilor este cvaziiluzorie).

4.6. La pct. 53 Art. I (articolul 38 aliniatul (21) litera g), cuvântul „constate” urmează a fi substituit cu cuvântul „constatate”.

4.7. La pct. 66 Art. I (Se abrogă articolul 40) se propune modificarea în sensul în care să fie permisă - o singură dată, fără desfășurarea procedurii de atribuire a rutelor/curselor prin concurs, prelungirea de drept operatorului de transport rutier, la solicitare, a autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate, în cazul în care operatorului de transport rutier, pe parcursul termenului de valabilitate a autorizației, nu i-a fost aplicată suspendarea înregistrării în Registru și nu au existat obiecții motivate din partea autorităților publice și/sau a pasagerilor. Această propunere este argumentată prin necesitatea încurajării operatorilor de transport rutier să activeze în strictă corespundere cu cerințele legii și satisfacerea necesităților pasagerilor, și de asemenea, prin faptul că se vor diminua blocajele și formalitățile birocratice, în interesul public al locuitorilor potențiali pasageri.

4.8. La pct. 86 Art. I (articolul 49 litera s), se expune în următoarea redacție: ”s) (...). *Introducerea unor stații publice din raza localității în graficul de circulație este condiționată de avizul pozitiv al consiliului municipal/local;*”). Se propune substituirea cuvintelor „consiliului municipal/local” cu cuvintele „autorităților publice locale executive”. Argumentarea propunerii este simiilă cu cea la pct. 4.3 și pct. 4.5 din aviz.

4.9. În aceeași ordine de idei, în pct. 125 Art. I (articolul 145 alin. (3) *Tarifele la serviciile de transport rutier prin servicii regulate în trafic raional sunt aprobate de către Consiliile raionale, conform metodologiilor aprobate de Guvern*) cuvintele „consiliile raionale” se propune a fi substituite prin cuvintele „președinții raioanelor”, iar la alin. (4) *Tarifele la*

serviciile de transport rutier prin servicii regulate în trafic local/municipal sunt aprobate de către Consiliile locale/municipale, conform metodologiilor aprobate de către Guvern”) se propune substituirea cuvintelor „Consiliile locale/municipale” cu cuvintele „autoritățile publice locale executive”.

4.10. În Art. V (Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (pct. 1. Anexa, poz. B36) și Art. VI (Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (pct. 1. Anexa nr. 3, Tabelul nr. 2 poz. A2045), cuvântul „investigator”, respectiv cuvintele „investigator-șef” se propun a fi completate cu cuvintele „în transport”. Precizarea este necesară pentru a clarifica faptul că investigatorul în transport conduce și este responsabil (de deciziile luate) anume de investigarea accidentelor și incidentelor în transport și nu în alte sfere de investigații.

Prin urmare, CALM susține prezentul proiect de lege în condițiile ajustării cu propunerile menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: Cristal Igor, expert CALM,
tel. 22 35 09